

Revisionskrivelse

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning av styrelsen och nämnderna 2020

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Revisorerna har under 2020 låtit göra en grundläggande granskning av styrelsens och nämnderna. Syftet med denna översiktliga granskning är att erhålla ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt). Resultatet av granskningen summeras enligt följande per nämnd:

Granskningsområde	KS	BUN	SBN	SN
Ändamålsenlighet	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Ekonomiskt tillfredsställande	Green	Green	Green	Red
Intern kontroll	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow

Gjorda iakttagelser, bedömningar och rekommendationer redovisas i sin helhet i bifogad rapport, som härmed överlämnas styrelsen och nämnderna för svar. Rapporten har behandlats och godkänts vid revisorernas möte 2021-04-28.

Revisorerna önskar separata svar från styrelsen och nämnderna senast 2021-09-14.

REVISORERNA

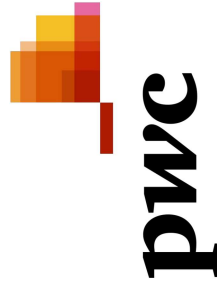
Sune Åkerlind
Ordförande

Kjell Bernhardsson
Vice ordförande

Grundläggande granskning av styrelsen och nämndernas ansvarsutövande 2020

Gnesta kommun

April 2021

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	3
Inledning	6
Kommunstyrelsen	10
Barn- och utbildningsnämnden	15
Samhällsbyggnadsnämnd	20
Socialnämnd	25
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	31

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	BUN	SBN	SN
Ändamålsenlighet	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Ekonomiskt tillfredsställande	Green	Green	Green	Red
Intern kontroll	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden samt socialnämnden:

- Säkerställ att nämndens/styrelsens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till kommunstyrelsen:

- Utveckla arbetet med riskanalyser i syfte att säkerställa att de moment som väljs ut till kontroller i internkontrollplanen är av hög relevans.
- Säkerställ att kommunstyrelsen utvecklar egna specifika kontrollområden i internkontrollplanen
- Säkerställ att uppföljning av internkontrollplanen och dess moment tydliggörs så att resultat för kontrollområdena framgår

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till socialnämnden:

- Säkerställ att vidtagna åtgärder är tillräckliga för att uppnå ett resultat förenligt med budget

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

För kommunstyrelsen tillkommer även separat granskningsområde avseende intern kontroll.

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2020.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2020. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Övergripande riktlinjer

Ur Framtidsplan 2020-2022 Gnesta kommun, beslutad av kommunfullmäktige 2019-12-02

Styrning

Inför varje nytt år beslutas om Framtidsplan med flerårsplan för Gnesta kommun. Framtidsplanen är kommunens samlade styrdokument på kommunövergripande nivå. I planen återfinns kommunfullmäktiges inriktningsmål, finansiella mål, tilldelade ramar samt investeringsbudget och utvalda styrningsprinciper. Dessutom innehåller Framtidsplanen en plan för uppföljning av mål och ekonomi.

Fullmäktiges inriktningsmål innefattar både nämndspecifika mål och sådana som är gemensamma för alla nämnder. De gemensamma målen skall utgöra ett grundfundament i respektive nämnds arbete. Ett av inriktningsmålen är *En god ekonomi* som innebär "God hushållning och planering av resurserna som bidrar till en långsiktigt ekonomisk hållbar utveckling."

Nämnderna beslutar i nästa steg om sin egen Framtidsplan med både egna mål, där det bedöms ingå i nämndens totala uppdrag, och bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Planen innehåller också en verksamhetsbeskrivning och indikatorer för uppföljning av målen samt en budget per verksamhetsområde. Verksamheterna/enheterna utgår därefter från nämndmålen och utarbetar aktiviteter för att ange hur de kan bidra till att uppfylla nämndmålen. Dessa samlas i en verksamhetsplan/enhetsplan för respektive verksamhetsområde eller enhet.

Övergripande riktlinjer

Ur Framtidsplan 2020-2022 Gnesta kommun beslutad av kommunfullmäktige 2019-12-02

Uppföljning

För att kunna analysera om kommunen är på rätt väg att uppnå målen avsikter eller om det fordras en ändrad kurs på den inslagna vägen görs bedömning av måluppfyllelsen och uppdrag i delårsrapporten och årsredovisningen samt i löpande information till nämnden i ett av nämnden beslutat flöde.

Samtliga nämnder ska upprätta budgetuppföljning med prognos för helåret efter samtliga månader med undantag för januari och juni. Uppföljning till kommunstyrelsen sker per tertial. Delårsboksut (augusti månad) och årsredovisning (december månad) redovisas för kommunfullmäktige. Uppföljning av investeringar till nämnderna och kommunstyrelsen ska ske efter april, augusti och december månad.

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnden skyldig att vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarade underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Vid större underskott ska redovisningen för åtgärder för budget i balans göras vid nästkommande nämndsammanträde.

Intern kontroll (granskningsområde för kommunstyrelsen)

Nämnderna ska från och med 2019 i sina Framtidsplaner inrymma årliga internkontrollplaner som utgörs av 1-3 prioriterade och nämndspecifika risker/kontrollområden som framkommer utifrån väsentlighets- och riskanalyser. Den löpande kontrollen, eller tillämpningen av den interna kontrollplanen, genomförs i verksamheterna. Utvärdering görs i samband med att nämnderna godkänner respektive årsredovisning.

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a, 6a, 7a, 8b, 8e	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Vi konstaterar att uppföljning av mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen redovisas.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: + 4 387 tkr inom skattekollektivet.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 6b, 7b-c, 8a, 8c-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vi noterar att målen saknar tydliga målvärden vilket försvårar uppföljning av måluppfyllnad. Vi noterar vidare att dokumenterad riskanalys till internkontrollplanen saknas och att rapportering av internkontrollplan saknar tydlig uppföljning av resultat för respektive kontrollområde.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att kommunstyrelsens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.
- Utveckla arbetet med riskanalyser i syfte att säkerställa att de moment som väljs ut till kontroller i internkontrollplanen är av hög relevans.
- Säkerställ att kommunstyrelsen utvecklar egna specifika kontrollområden i internkontrollplanen.
- Säkerställ att uppföljning av internkontrollplanen och dess moment tydliggörs så att resultat för kontrollområdena framgår.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	<i>Framtidsplan 2020-2022 kommunstyrelsen antagen 2020-02-03 § 1.</i>
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Framtidsplanen innehåller även driftbudget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Sju av fullmäktiges nio inriktningsmål tangerar kommunstyrelsens uppdrag. För dessa har styrelsen angett mål och uppdrag i framtidsplanen.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	För fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> har kommunstyrelsen angett tre mål samt fyra uppdrag.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Röd	För samtliga inriktningsmål anges vilka indikatorer som används för att mäta målpåfyllnad. Indikatorerna saknar dock målvärden. Flera av styrelsens mål och uppdrag är inte heller formulerade så att de på ett tydligt sätt kan följas upp som genomförda/uppfyllda.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS 2021.152 Handling: 628281

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	E/T	Styrelsen följer kommungemensamma direktiv för rapportering.
a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden? b) Fokuserar rapportering på målfyllnelse och resultat?	Gul	I delårsrapporten görs lägesbedömning av mål och uppdrag men ingen prognostiserad målfyllnelse framkommer. Ekonomiskt resultat och prognostiserad avvikelse redovisas. Månadsrapport per april innehåller ekonomisk prognos för helåret. Övriga månadsuppföljningar delges muntligt under punkten "Kommunchefen informerar".
c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Då ingen prognos av målfyllnelse görs i delårsrapporten framkommer inte heller tydliga behov av åtgärder. Av delårsrapport och årsredovisning framkommer hur arbetet med målen bedrivits.
d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Delårsrapporten visar prognostiserat överskott.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I <i>Årsredovisning 2020</i> för kommunstyrelsen, antagen 2021-04-12 § 17, framkommer ingen samlad bedömning för respektive inriktningsmål. Uppföljning och lägesrapport av tillhörande mål, indikatorer och uppdrag görs i text.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om 4 387 tkr inom skattekollektivet. De största orsakerna till den positiva avvikelsen kommer främst från låga aktivitetskostnader inom bland annat mark och fastigheter, HR och kommunikation och samverkan. Det finns också ett antal vakanser inom förvaltningen som bidrar till överskottet. Detta motverkas till viss del av konsultkostnader och kostnader för avgångsvederlag, samt extra föreningsbidrag kopplat till covid-19. Inom taxekollektivet redovisas ett underskott på 871 tkr vilket främst kommer från lägre intäkter på grund av bevakningsförbud. Även högre kostnader inom renhållning som under året fått ny skatt på brännbart avfall bidrar till underskottet. Det görs ingen samlad bedömning av fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> i årsredovisningen. Uppföljning av tillhörande uppdrag och indikatorer görs i text.

Granskningsiakttagelser: fokus intern kontroll

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
6. Riskanalys	Grön	I kontakt med förvaltningen framkommer att riskanalys inför internkontrollplanen 2020 genomfördes av presidiet.
	Röd	Nej.
7. Plan för intern kontroll	Grön	I <i>Framtidsplan 2020-2022 kommunstyrelsen</i> framkommer att kommunstyrelsens kontrollområden 2020 kommer vara samma som de tre övergripande riskområdena för kommunen, vilka angetts i fullmäktiges framtidsplan: Ekonomistyrning, Arbetsmiljö och Krisberedskap.
	Grön	Internkontrollplan antagen som bilaga till <i>Framtidsplan 2020-2022 kommunstyrelsen</i> 2020-02-03 § 1.
	Gul	Enligt vår bedömning kan kommunstyrelsen med fördel utveckla egna nämndspecifika kontroller, utöver de kommunövergripande riskområdena.

Granskningsiakttagelser: fokus intern kontroll

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
8. Rapportering	E/T	Styrelsen följer kommungemensamma direktiv för rapportering av intern kontroll.
a) Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering till styrelsen?	Grön	Ja, uppföljning av intern kontroll görs i kommunstyrelsens årsredovisning.
b) Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	Gul	Rapporteringen innehåller genomförda kontroller och insatser, dock redovisas ingen sammanställning av resultat för respektive kontrollområde. Utfallet av kontrollerna är otydligt.
c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Gul	Uppföljningen av intern kontroll är inte helt tydlig i vilka brister som kvarstår inom respektive område, och därmed framstår inte heller åtgärder i redovisningen på ett tydligt sätt.
d) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Rapportering sker i samband med årsredovisning i enlighet med direktiv.
e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	

Barn- och utbildningsnämnd

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Vi konstaterar att uppföljning av mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen redovisas.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: + 1 926 tkr. Vi konstaterar att uppföljning av ekonomiska mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen redovisas.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vi noterar att målen saknar tydliga målvärden vilket försvårar uppföljning av måluppfyllnad. I uppföljning av nämndens internkontrollplan framkommer att samtliga nämnds specifika kontroller genomförts enligt plan utan avvikelser. Av de kommunövergripande kontrollerna har brist identifierats i ett av tre områden.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att nämndens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	Grön	<i>Framtidsplan 2020-2022 barn- och utbildningsnämnden antagen 2020-03-10 § 2.</i>
2. Budget	Grön	Framtidsplanen innehåller även driftbudget.
3. Mål	Grön	Sju av fullmäktiges nio inriktningsmål tangerar nämndens uppdrag. För dessa har nämnden angett mål och uppdrag i framtidsplanen. För ett av inriktningsmålen anges även utvecklingsområden.
	Grön	För fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> har nämnden angett två mål samt ett uppdrag.
	Röd	För de sju inriktningsmål som finns från fullmäktige anges vilka indikatorer som används för att mäta måluppfyllnad. Indikatorerna saknar dock målvärden. Flera av nämndens mål och uppdrag är inte heller formulerade så att de på ett tydligt sätt kan följas upp som genomförda/uppfyllda.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS 2021.152 Handling: 628281

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden? b) Fokuserar rapportering på målfyllnelse och resultat?	E/T Gul	Nämnden följer kommundokumentation direktiv för rapportering. I delårsrapporten görs lägesbedömning av mål och uppdrag men ingen prognostiserad målfyllnelse framkommer. Ekonomiskt resultat och prognostiserad avvikelse redovisas. Samtliga månadsrapporter innehåller resultat och analys och månadsrapporter per mars, april, maj och juli innehåller även ekonomisk prognos för året.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Då ingen prognos av målfyllnelse görs i delårsrapporten framkommer inte heller tydliga behov av åtgärder. Av delårsrapport och årsredovisning framkommer hur arbetet med målen bedrivits.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	På nämndens sammanträde 2020-03-10 § 3 godkänns åtgärder för budget i balans. På sammanträde 2020-05-26 § 23 godkänner nämnden att en handlingsplan för ekonomi i balans inkommer till nästkommande nämnd. På sammanträde 2020-06-30 godkänner sedan nämnden ett antal åtgärder för ekonomi i balans.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	Gul	I <i>Årsredovisning 2020</i> för barn- och utbildningsnämnden, antagen 2021-03-30 § 16, framkommer ingen samlad bedömning för respektive inriktningsmål. Uppföljning av tillhörande mål, indikatorer och uppdrag görs i text.
a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten? b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden redovisar ett överskott om 1 926 tkr. Negativa resultat återfinns inom grundskolan (-4 964 tkr), gymnasieskola (-442 tkr) och fritidsgård (-93 tkr). Positiva resultat redovisas för övriga verksamhetsområden. Det görs ingen samlad bedömning av fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> i årsredovisningen. Uppföljning av tillhörande uppdrag och indikatorer görs i text.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Samhällsbyggnadsnämnd

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Vi konstaterar att uppföljning av mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av målfyllnelsen redovisas.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: + 3 254 tkr. Vi konstaterar att uppföljning av ekonomiska mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av målfyllnelsen redovisas.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i delvis varit tillräcklig under år 2020. Vi noterar att målen saknar tydliga målvärden vilket försvårar uppföljning av målfyllnad och möjlighet att vidta åtgärder. I uppföljning av nämndens internkontrollplan framkommer att de två nämndspecifika kontrollerna genomförts enligt plan och inte visat på brister.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att nämndens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare målfyllning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	<i>Framtidsplan 2020-2022 för Samhällsbyggnadsnämnden antagen 2019-12-11 § 82.</i>
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Framtidsplanen innehåller även driftbudget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Sju av fullmäktiges nio inriktningsmål tangerar nämndens uppdrag. För dessa har nämnden angett mål och uppdrag i framtidsplanen.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	För fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> har nämnden angett två mål samt ett uppdrag.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Röd	För de sju inriktningsmål som finns från fullmäktige anges vilka indikatorer som används för att mäta målpåfyllnad. Indikatorerna saknar dock målvärden. Flera av nämndens egna mål och uppdrag utifrån inriktningsmålen är inte heller formulerade så att de på ett tydligt sätt kan följas upp som genomförda/uppfyllda. Målvärden/ambitioner finns inte angivna.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	E/T	Nämnden följer kommundokumentation direktiv för rapportering.
	Gul	I delårsrapporten ges lägesrapport och uppföljning av mål och uppdrag men ingen prognostiserad måluppfyllelse framkommer. Ekonomiskt resultat och prognostiserad avvikelse redovisas. Månadsrapport per april är behandlad, där resultat och årsprognos framgår. Det framkommer inte i protokoll om övriga månaders budgetuppföljning med prognos upprättas enligt direktiv.
	Gul	Då ingen prognos av måluppfyllelse görs i delårsrapporten framkommer inte heller tydliga behov av åtgärder. Av delårsrapport och årsredovisning framkommer hur arbetet med målen bedrivits.
	Grön	Delårsrapporten visar prognos i linje med budget.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I <i>Årsredovisning 2020</i> för samhällsbyggnadsnämnden, antagen 2021-03-31 § 16, framkommer ingen samlad bedömning för respektive inriktningsmål. Uppföljning av tillhörande mål, indikatorer och uppdrag görs i text.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden redovisar ett överskott om 3 254 tkr, vilket främst kommer från Gatuheten där kostnaderna för vinterväghållning och offentlig belysning har varit lägre än förväntat. Detta motverkas av lägre intäkter inom detaljplaner som beror på förskjutningar i tidplanen för flera av detaljplanerna. Det görs ingen samlad bedömning av fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> i årsredovisningen. Uppföljning av tillhörande uppdrag och indikatorer görs korrfattat i text.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Socialnämnd

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Vi konstaterar att uppföljning av mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av målpåfyllelsen redovisas.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Röd	Nämnden kan inte verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: - 6 508 tkr. Vi konstaterar att uppföljning av ekonomiska mål och uppdrag görs men ingen samlad bedömning av målpåfyllelsen redovisas. Vidtagna åtgärder för ekonomi i balans har inte varit tillräckliga och ej heller följts upp av nämnden under det andra halvåret.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vi noterar att vissa mål saknar tydliga målvärden vilket försvårar uppföljning av målpåfyllnad och möjlighet att vidta åtgärder. Vi noterar vidare att vidtagna åtgärder för budget i balans har haft marginell effekt. I uppföljning av nämndens internkontrollplan framkommer att sex nämndspecifika kontroller inte genomförts enligt plan/visat avvikelser. Av de kommunövergripande kontrollerna har brist identifierats i två av tre områden. Brister är i stor utsträckning hänförliga till avsaknad av chefsgrupp.

Sammanfattning

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att vidtagna åtgärder är tillräckliga för att uppnå ett resultat förenligt med budget.
- Säkerställ att nämndens mål och uppdrag är mätbara för att tydliggöra uppföljning av resultat under året och vid årets slut. En tydligare måluppföljning ger också bättre möjlighet att vidta åtgärder vid behov.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	<i>Framtidsplan 2020-2022 för socialnämnden antagen 2019-12-11 § 62.</i>
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Framtidsplanen innehåller även driftbudget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Sex av fullmäktiges nio inriktningsmål tangerar nämndens uppdrag. För dessa har nämnden angett uppdrag i framtidsplanen. För inriktningsmålet <i>En trygg vård och omsorg av hög kvalitet</i> har även elva nämndspecifika mål antagits.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	För fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> har nämnden angett ett uppdrag.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	För samtliga inriktningsmål anges vilka indikatorer som används för att mäta målpåfyllnad. Några indikatorer innehåller målvärden eller formuleringar som gör dem mätbara, t ex att en indikator ska öka/minska. Indikator för de flesta inriktningsmål och tillhörande uppdrag är att enheternas aktivitetsplaner ska ha genomförts till 100 %.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden? b) Fokuserar rapportering på målpåfyllelse och resultat?	E/T Gul	Nämnden följer kommungemensamma direktiv för rapportering. I delårsrapporten görs uppföljning av uppdrag och lägesrapport för indikatorer men ingen prognostiserad målpåfyllelse framkommer. Ekonomiskt resultat och prognostiserad avvikelse redovisas. Månadsrapport per februari, mars och april är behandlad, där resultat framgår samt årsprognos per februari och april. Det framkommer inte i protokoll om övriga månaders budgetuppföljning med prognos upprättas enligt direktiv.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Då ingen prognos av målpåfyllelse görs i delårsrapporten framkommer inte heller tydliga behov av åtgärder. Av delårsrapport och årsredovisning framkommer hur arbetet med målen bedrivits.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	På nämndens sammanträde 2020-05-27 § 24 ger nämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på handlingsplan till nämndens sammanträde i juni för att få en budget i balans. På sammanträde 2020-06-17 § 32 ger nämnden förvaltningen i uppdrag att vidta åtgärder enligt redovisad åtgärdsplan och att återkomma med en åtgärdsplan med konsekvensanalys till nämnden i augusti. På sammanträde 2020-08-26 godkänner sedan nämnden redovisningen av konsekvenserna i åtgärdsplanen. Vi kan dock notera att nämnden inte vidare under hösten behandlar effekten av åtgärder för budget i balans. I delårsrapporten är prognosen -6943 tkr i underskott. Underskottet för helåret uppgick sedan till -6508 tkr. Åtgärderna för budget i balans har således haft marginell effekt.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I <i>Årsredovisning 2020</i> för socialnämnden, antagen 2021-03-31 § 10, framkommer ingen samlad bedömning för respektive inriktningsmål. Uppföljning av tillhörande mål, indikatorer och uppdrag görs i text.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar ett underskott om 6 508 tkr, vilket framför allt förklaras av placeringskostnader för barn och unga, men vi kan också se att bemanningskostnaderna för förvaltningen i stort är en starkt bidragande faktor till resultatet. Resultatet avviker med 434 tkr från prognosen, och kan huvudsakligen förklaras av oförutsedda effekter på både intäkter och kostnader med anledning av Covid-19. Det görs ingen samlad bedömning av fullmäktiges inriktningsmål <i>En god ekonomi</i> i årsredovisningen. Uppföljning av tillhörande uppdrag och indikatorer görs i text.

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	BUN	SBN	SN
Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?				
Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?				
Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?				
Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?				
Är målen uppföljningsbara (mätbara)?				
Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	E/T	E/T	E/T	E/T
Fokuserar rapportering på målpåfyllelse och resultat?				
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?				
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?				
Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?				
Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?				

Sammanställning revisionsfrågor, fokus intern kontroll

Revisionsfråga	KS
Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	
Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	
Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	
Har styrelsen antagit plan för innevarande år?	
Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	
Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering till styrelsen?	E/T
Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	
Fokuserar rapportering på resultat och analys?	
Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	
Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	

Ankom: 2021-04-28 Ärende: KS.2021.152 Handling: 628281

2021-04-28

Tobias Björn

Uppdragsledare

Ellen Röllgårdh

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Gnesta kommun revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.